

Belastingdienst

Aansprakelijkheid van bestuurders

Bent u bestuurder van een onderneming? Kan uw onderneming de belastingen en premies niet betalen? Dan moet u dat tijdig melden bij de Belastingdienst of het Bedrijfspensioenfonds. Hoe u dat moet doen, leest u in deze brochure.

Verder kunt u lezen wanneer u als bestuurder aansprakelijk kunt worden gesteld voor de belasting- en premieschuld van uw onderneming en wat daarvan de gevolgen zijn.

1 Waarover gaat deze brochure?

Bestuurders van rechtspersonen, zoals nv's en bv's, kunnen aansprakelijk worden gesteld als hun onderneming de belastingen en premies niet kan betalen. Deze brochure gaat over de hoofdelijke aansprakelijkheid van bestuurders. U vindt hier antwoord op de volgende vragen:

- Voor wie geldt de bestuurders aansprakelijkheid? (hoofdstuk 2)
- Om welke belastingen en premies gaat het? (hoofdstuk 3)
- Wat moet u doen als uw onderneming de belastingen en premies niet kan betalen? Hoe kunt u dit melden? (hoofdstuk 4)
- Wat gebeurt er nadat u hebt gemeld dat uw onderneming niet kan betalen? (hoofdstuk 5)
- Wat gebeurt er als u dit niet hebt gedaan, of als uw melding niet rechtsgeldig is? (hoofdstuk 6)
- Wat zijn de gevolgen van een aansprakelijkstelling? (hoofdstuk 7)

2 Voor wie geldt de bestuurders aansprakelijkheid?

De bestuurdersaansprakelijkheid geldt voor bestuurders van commerciële ondernemingen die een rechtspersoon zijn, volledig rechtsbevoegd zijn en die vallen onder de vennootschapsbelasting.

In de praktijk gaat het vooral om bestuurders van nv's en bv's.

De bestuurdersaansprakelijkheid geldt ook voor bestuurders van bepaalde verenigingen. Het gaat dan om verenigingen die volledig rechtsbevoegd zijn en die onder de vennootschapsbelasting vallen.

De volgende verenigingen voldoen in ieder geval aan deze voorwaarden:

- verenigingen op coöperatieve grondslag
- onderlinge verzekeringsmaatschappijen
- verenigingen die op onderlinge grondslag als verzekering of kredietinstelling optreden

Verder geldt de bestuurdersaansprakelijkheid voor bestuurders van stichtingen die onder de vennootschapsbelasting vallen. Als de bestuurder van een onderneming een andere onderneming is, kunnen de bestuurders van die onderneming ook aansprakelijk worden gesteld (zoals bij moeder en dochter-ondernemingen).

Ook bestuurders van buitenlandse rechtspersonen kunnen te maken krijgen met de bestuurdersaansprakelijkheid. Dit is het geval als de onderneming volledig rechtsbevoegd is en in Nederland onder de vennootschapsbelasting valt.

Elk van deze bestuurders kan aansprakelijk worden gesteld als zijn onderneming de belastingen en premies niet kan betalen. Maar dan moet het wel aannemelijk zijn dat dit het gevolg is van kennelijk onbehoorlijk bestuur dat aan hem te wijten is. Bestuurders zijn overigens gezamenlijk verantwoordelijk voor het beleid binnen de onderneming; zij kunnen allen aansprakelijk worden gesteld als door dat beleid belastingen en premies onbetaald blijven. Een bestuurder kan ook aansprakelijk worden gesteld als hij niet op tijd heeft gemeld dat de belastingen en premies niet konden worden betaald.

De bestuurdersaansprakelijkheid geldt niet voor ondernemers in bijvoorbeeld een eenmanszaak, een vennootschap onder firma of een maatschap. Deze ondernemers zijn immers al persoonlijk aansprakelijk voor het betalen van belastingen en premies. De bestuurdersaansprakelijkheid geldt ook niet voor bestuurders van stichtingen of verenigingen zonder commerciële activiteiten, zoals kruisverenigingen.

2.1 De formele bestuurder

U bent in de eerste plaats bestuurder als u officieel als bestuurder bent benoemd. Zo'n 'formele' bestuurder bent u ook als u zich als bestuurder in het Handelsregister hebt laten inschrijven, maar zich niet bemoeit met de feitelijke gang van zaken in de onderneming.

Let op!

Het maakt niet uit welke functie u binnen het bestuur vervult. Ook als u zich niet met de financiën bezighoudt, kunt u aansprakelijk worden gesteld.

2.2 De feitelijke bestuurder

Ook als u niet officieel bestuurder bent, kunt u aansprakelijk worden gesteld. Vooral als u in de praktijk (mede) het beleid bepaalt van de onderneming. U gedraagt zich dan als een bestuurder, ook al bent u dat officieel niet. Zo'n bestuurder wordt ook wel feitelijke bestuurder of medebeleids bepaler genoemd.

2.3 De oude en de nieuwe bestuurder

Als u bestuurder bent geweest, kunt u aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden die zijn ontstaan in de tijd dat u nog bestuurder was.

Als nieuwe bestuurder bent u ook aansprakelijk voor schulden die zijn ontstaan toen u nog geen bestuurder was. In dat geval kunt u uw aansprakelijkheid wel vrij makkelijk weerleggen, als u zich tot uw aantreden als bestuurder niet hebt bemoeid met het besturen van de onderneming.

2.4 De vereffenaar

De vereffenaar van een onderneming is degene die zorgt voor het afwickelen van de lopende zaken en het verdelen van het vermogen als een onderneming is ontbonden. Ook de vereffenaar kan aansprakelijk worden gesteld, tenzij hij door de rechter is aangesteld.

3 Om welke belastingen en premies kan het gaan?

Als bestuurder kunt u aansprakelijk worden gesteld als uw onderneming de belastingen en premies niet kan betalen en u dat niet tijdig aan ons meldt.

Het gaat hierbij om:

- loonbelasting, premies volks verzekeringen, premies werknemers verzekeringen en de ingehouden inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet, samen de 'loonheffingen' genoemd
- omzetbelasting
- accijns
- verbruiksbelastingen van alcoholvrije dranken en van pruim en snuiftabak
- belastingen op milieugrondslag
- kansspelbelasting
- premies bedrijfspensioenfonds (deze betaalt u aan het bedrijfspensioenfonds)

U kunt ook aansprakelijk worden gesteld voor eventuele boetes, kosten en invorderingsrente in verband met een aanslag.

Onderaanneming

Als uw onderneming werk uitbesteedt aan een onderaannemer, valt uw onderneming onder de regeling voor ketenaansprakelijkheid. Dit betekent dat uw onderneming aansprakelijk is voor de nietbetaalde loonheffingen die een onderaannemer moet betalen in verband met het aangenomen werk. Als uw onderneming haar aansprakelijkheidsschuld niet kan betalen, bent u als bestuurder óók aansprakelijk voor de belastingschulden van de onderaannemer. Als bestuurder bent u dus aansprakelijk voor de eigen belastingschuld van de onderneming én voor de aansprakelijkheidsschuld van uw onderneming.

Meer informatie over de regeling voor ketenaansprakelijkheid vindt u in de brochure 'Aansprakelijkheid voor loonheffingen bij onderaanneming'. U kunt deze brochure downloaden via belastingdienst.nl.

4 Wat moet u doen als uw onderneming de belastingen en premies niet kan betalen? Schriftelijk melden!

Als uw onderneming de belastingen en premies niet kan betalen, is sprake van 'betalingsonmacht'.
Betalingsonmacht moet u onmiddellijk schriftelijk melden.

4.1 Hoe moet u melden?

Betalingsonmacht voor loonheffingen, omzetbelasting, accijns en de overige belastingen die in hoofdstuk 3 genoemd worden, meldt u schriftelijk bij de Belastingdienst. Betalingsonmacht voor bedrijfspensioenpremië meldt u bij het bedrijfspensioenfonds.

U kunt betalingsonmacht melden met het formulier 'Melding van betalingsonmacht bij belastingen en premies'. Dit formulier kunt u downloaden via belastingdienst.nl.

Het is niet voldoende om als oorzaak 'liquiditeitsproblemen' op te geven. U moet in dat geval ook vermelden hoe de liquiditeitsproblemen zijn ontstaan en wat daarvan de omvang is. Na uw melding kunnen wij u om meer informatie vragen. Bijvoorbeeld om een volledig beeld te krijgen van de financiële situatie van uw onderneming. Wij kunnen u ook vragen naar uw boekhouding of jaarverslagen. U bent verplicht ons de gevraagde informatie (op tijd) te geven.

4.2 Wanneer moet u melden?

Melden doet u binnen twee weken nadat de belastingen of premies moeten zijn betaald. Dit betekent:

- bij belasting op aangifte binnen twee weken nadat het bedrag van de aangifte moet zijn betaald
- bij een naheffingsaanslag binnen twee weken na de uiterste betaaldatum van de naheffingsaanslag

Let op!

Als de naheffingsaanslag is te wijten aan opzet of grove schuld van de onderneming, kunt u geen betalingsonmacht meer melden. Als het uw schuld is dat een naheffingsaanslag is opgelegd, kunt u ook geen betalingsonmacht meer melden.

Als meldingsdatum geldt de dag waarop wij uw melding ontvangen. Het is belangrijk dat u betalingsonmacht op tijd meldt, anders is de melding niet rechtsgeldig.
Zie ook hoofdstuk 4.4 en 4.5.

4.3 Wie kan melden?

Als een onderneming de belastingen of premies niet kan betalen, is iedere bestuurder bevoegd dit namens de onderneming te melden. In hoofdstuk 2.1 leest u wie wij als bestuurders van een onderneming zien.

4.4 In welke situatie moet u melden?

De algemene regel is: zodra uw onderneming de belastingen en premies niet kan betalen moet u dit melden binnen de termijn genoemd in hoofdstuk 4.2.

Er zijn ook enkele bijzondere situaties:

- Als uw onderneming in surseance van betaling verkeert én de belastingen en premies niet kunnen worden betaald, moet u dit ook melden.
- Als uw onderneming failliet is verklaard én de belastingen en premies niet kunnen worden betaald, hoeft u dit niet te melden. Wij zien een faillissement als een openbare melding van betalingsonmacht.
- Als uw onderneming bij de aangifte omzetbelasting de belasting mag schatten en uw onderneming de aangifte niet kan betalen, dan moet u dit ook melden.

4.5 Zorg dat uw melding rechtsgeldig is

Een melding moet rechtsgeldig zijn. Dit betekent:

- De melding moet schriftelijk en op tijd zijn gedaan (zie hoofdstuk 4.1 en 4.2).
- De soort belasting en/of premies moet zijn vermeld.
- Het tijdvak van de aangiften of aanslagen moet zijn vermeld.
- De omstandigheden waardoor uw onderneming niet kan betalen, moeten zijn vermeld.

Daarbij moet u aangeven wat de problemen precies inhouden en hoe deze zijn ontstaan. Het is bijvoorbeeld niet voldoende als oorzaak 'liquiditeitsproblemen' op te geven. U moet in dat geval ook vermelden hoe de liquiditeitsproblemen zijn ontstaan en om welke bedragen het gaat.

Waarom is een rechtsgeldige melding zo belangrijk?

Als u een rechtsgeldige melding hebt gedaan, bent u alleen aansprakelijk als wij aannemelijk maken dat het niet betalen van de belastingen en premies het gevolg is van kennelijk onbehoorlijk bestuur dat aan u te wijten is. Maar als u geen rechtsgeldige melding hebt gedaan, bent u aansprakelijk tenzij u zelf aannemelijk kunt maken dat het u niet te verwijten is dat u geen rechtsgeldige melding hebt gedaan. Vervolgens moet u nog aannemelijk maken dat het niet uw schuld is dat de belastingen en premies niet zijn betaald.

4.6 Hoe lang blijft de melding rechtsgeldig?

Bij uw melding geeft u aan om welk tijdvak het gaat. Als de financiële situatie niet verbetert, kunt u de belastingen en premies over het volgende tijdvak waarschijnlijk ook niet betalen. De betalingsonmacht blijft dan voortduren en hoeft niet opnieuw te worden gemeld. De betalingsonmacht eindigt pas wanneer u de naheffings aanslagen hebt betaald waarvoor u hebt gemeld. Tenzij wij vinden dat er feitelijk al geen sprake meer is van betalingsonmacht, bijvoorbeeld omdat u weer bent begonnen met afdracht en voldoening op aangifte. Als wij u dat tijdig en schriftelijk laten weten, herleeft uw meldingsplicht.

4.7 Na een melding moet u nog steeds betalen!

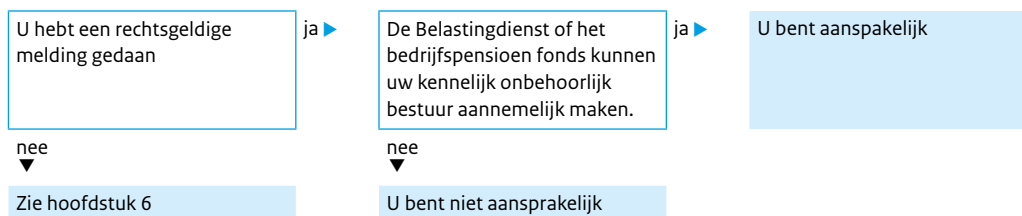
Een melding geldt niet automatisch als een verzoek om uitstel van betaling, of als een verzoek om kwijtschelding. Na een melding gaan wij door met het innen van de belastingen en premies die uw onderneming is verschuldigd. Ook moet u gewoon aangifte blijven doen van de loonheffingen en omzetbelasting.

Als u uitstel of kwijtschelding wilt, moet u hiervoor apart een schriftelijk verzoek indienen. Zo'n verzoek of brief zien wij als een schriftelijke melding van betalingsonmacht, maar alleen als het verzoek inzicht geeft in de oorzaak van de betalingsproblemen.

5 U doet een rechtsgeldige melding

Als u schriftelijk, op tijd en juist melding doet, is uw melding rechtsgeldig. Het is dan aan ons om te bewijzen dat u iets te verwijten is. Wij moeten dan aannemelijk maken dat het niet betalen van belastingen en premies het gevolg is van verwijtbaar kennelijk onbehoorlijk bestuur. De bewijslast ligt dan dus bij ons.

In het onderstaande schema kunt u zien in welke situatie u aansprakelijk bent.

Een verwijt van 'kennelijk onbehoorlijk bestuur' is bijvoorbeeld mogelijk als u:

- op onverantwoorde wijze geld uit uw onderneming hebt gehaald
- roekeloze beslissingen hebt genomen
- onverantwoorde investeringen hebt gedaan
- een koop hebt gesloten met een ondernemer waarbij u kon vermoeden dat hij niet of niet op tijd zou betalen

Let op!

Het gaat alleen om bestuursfouten in de drie jaar voor de melding. Bestuursfouten die u langer geleden hebt gemaakt, tellen niet mee.

Natuurlijk mag u wel normale ondernemersrisico's nemen. Het kan altijd gebeuren dat de tegenpartij haar verplichtingen niet nakomt. Als u vooraf redelijkerwijs mocht verwachten dat het goed zou aflopen, kan een achteraf bezien foute beslissing u niet worden verweten. Ook kan het u niet worden aangerekend als uw onderneming in financiële moeilijkheden raakt door een onverwachte zakelijke tegenvaller.

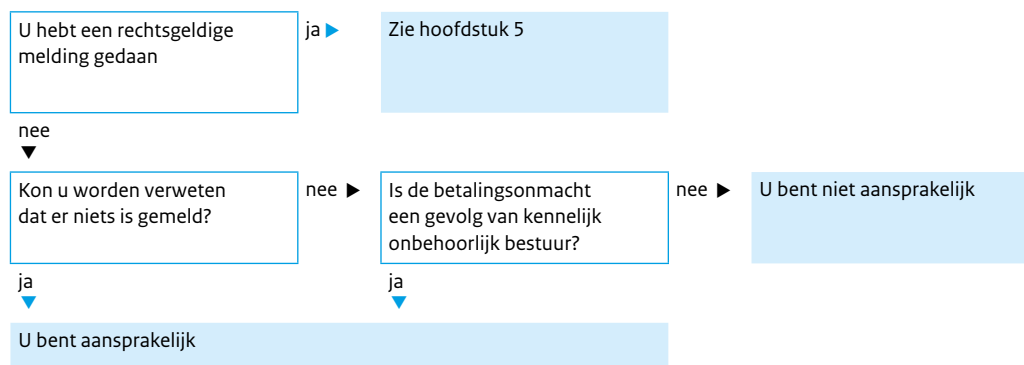
6 U doet geen rechtsgeldige melding

Als u niet schriftelijk, op tijd en juist meldt, is uw melding niet rechtsgeldig. U kunt dan aansprakelijk worden gesteld voor het niet betalen van de belastingen en premies.

Zonder rechtsgeldige melding ligt de bewijslast dat u de onderneming niet kennelijk onbehoorlijk hebt bestuurd bij u. U moet dan aannemelijk maken dat het u niet te verwijten is dat er geen rechtsgeldige melding is gedaan.

Er kunnen goede redenen voor zijn dat u geen rechtsgeldige melding hebt gedaan. Zo is plotselinge ziekenhuisopname een goede reden. Als u aannemelijk maakt dat u niets valt te verwijten, moet u vervolgens nog aannemelijk maken dat het niet uw schuld is dat belastingen en premies niet zijn betaald.

Er kunnen goede redenen zijn dat uw onderneming de belastingen en premies niet betaalde. In dat geval is er meestal een externe oorzaak aan te wijzen. Zo kan de markt zijn ingestort, of uw belangrijkste afnemer kan failliet zijn gegaan. Het is van groot belang dat u kunt aantonen dat er een externe oorzaak is en dat u hebt geprobeerd de schade voor uw onderneming te beperken. Het onderstaande schema laat zien in welke situaties u aansprakelijk bent.

Hoe kunt u aannemelijk maken dat u zich niet schuldig hebt gemaakt aan kennelijk onbehoorlijk bestuur? Het belangrijkste bewijs is een goede administratie. De boekhouding, notulen van vergaderingen, verslagen, correspondentie en andere stukken kunnen een duidelijk beeld geven van de manier waarop u de onderneming hebt bestuurd.

7 De aansprakelijkstelling

Als u aansprakelijk bent gesteld, moet u ervoor zorgen dat de schuld volledig wordt betaald. Dit kan betekenen dat u het bedrag uit uw privévermogen moet betalen.

7.1 Hoe werkt de aansprakelijkstelling?

Als wij u aansprakelijk stellen voor

loonheffingen, omzetbelasting, accijns en de overige in hoofdstuk 3 genoemde belastingen, ontvangt u daarvan schriftelijk bericht. Bij aansprakelijkheid voor bedrijfspensioenpremies stuurt het bedrijfspensioenfonds u bericht. Tegen het besluit u aansprakelijk te stellen, kunt u bezwaar maken en in beroep gaan.

Let op!

Het heeft geen zin te proberen het privévermogen te verkleinen zodat er bij aansprakelijkstelling minder geld te halen valt. Wij kunnen zulke maatregelen ongedaan laten maken.

7.2 Wat kunt u doen als u aansprakelijk wordt gesteld?

7.2.1 Bezwaar en beroep tegen een beslissing van de Belastingdienst

Als u het niet eens bent met de aansprakelijkstelling kunt u bezwaar maken bij de Belastingdienst. Uw bezwaar kan gaan over de reden van de aansprakelijkstelling en over het bedrag ervan. Geef in uw bezwaar duidelijk aan waarom u bezwaar maakt.

Doe dit binnen zes weken na de dagtekening van onze beslissing over de aansprakelijkstelling. Als wij uw bezwaar afwijzen, kunt u tegen die beslissing in beroep gaan bij de belastingrechter.

Tegen de beslissing van de belastingrechter kunt u dan nog in hoger beroep gaan bij het Gerechtshof en daarna eventueel nog beroep in cassatie aantekenen bij de Hoge Raad.

7.2.2 Beroep tegen het bedrijfspensioenfonds

Als u het niet eens bent met de aansprakelijkstelling voor de bedrijfspensioenpremies, kunt u in beroep gaan bij de rechtbank, sectie kanton. Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij uw bedrijfspensioenfonds.

7.3 Bedrag terugkrijgen

Als u de belasting of premieschuld van uw onderneming hebt betaald, kunt u proberen het bedrag van uw onderneming terug te krijgen. Ook kunt u proberen een deel van het door u betaalde bedrag terug te krijgen van andere aansprakelijke bestuurders. Als er meer bestuurders aansprakelijk zijn, moeten deze namelijk ieder een gelijk deel van de schuld voor hun rekening nemen. Maar u kunt met uw medebestuurders onderling ook andere afspraken hebben gemaakt over de verdeling van de aansprakelijkheid.

8 Meer informatie

Hebt u nog algemene vragen? Kijk op belastingdienst.nl. Of bel de BelastingTelefoon: 0800 - 0543, van maandag tot en met donderdag van 8.00 tot 20.00 uur en op vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur.

Voor concrete vragen over uw belastingzaken kunt u terecht bij uw belastingkantoor.

Voor vragen over uw bedrijfspensioenpremies kunt u terecht bij uw bedrijfspensioenfonds.

Dit is een uitgave van:

Belastingdienst

December 2021

Deze brochure is alleen digitaal beschikbaar.